Gofal Cymdeithasol Cymru
Social Care Wales

Cod Ymarfer Proffesiynol i Weithwyr: newidiadau allweddol

Adran 1

Cod blaenorol	Cod cyfredol	Cam gweithredu
	Rhaid i mi:	
1.1 Gweithio gydag unigolion mewn ffyrdd sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn a defnyddio hyn fel sail ar gyfer gofal cymdeithasol a chymorth.	1.1 gweithio gydag unigolion a rhoi cymorth iddyn nhw mewn ffordd sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn, a pharchu eu hurddas, eu preifatrwydd, eu crefydd, eu credoau a'u diwylliant	Wedi newid
1.2 Parchu a, lle bo hynny'n briodol, hyrwyddo a chynnal hawliau, gwerthoedd, credoau, barn a dymuniadau unigolion a gofalwyr.	1.2 parchu, cefnogi a hybu cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant, a pheidio â gwahaniaethu yn erbyn unigolion, gofalwyr, cyd-weithwyr na phobl eraill	Wedi newid
1.3 Cefnogi unigolion er mwyn cynyddu eu gallu i wneud penderfyniadau a'u rheolaeth dros eu bywyd eu hunain.	1.3 herio a/neu roi gwybod am unrhyw wahaniaethu, ac amddiffyn hawliau unigolion, eu gofalwyr, eu teuluoedd a fy nghyd-weithwyr	Wedi newid
1.4 Gweithio gydag unigolion a gofalwyr mewn ffyrdd sy'n parchu eu hurddas, eu preifatrwydd, eu dewisiadau, eu diwylliant, eu hiaith a'u hawliau.	1.4 helpu unigolion a gofalwyr i fynegi eu barn a'u dewisiadau.	Wedi newid

1.5 Sicrhau bod eich camau gweithredu yn hyrwyddo cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant.		Wedi ei dynnu

Adran 2

Cod blaenorol	Cod cyfredol	Cam gweithredu
	Rhaid i mi:	
2.1 Bod yn onest ac yn ddibynadwy.	2.1 bod yn onest ac yn ddibynadwy	Heb newid
2.2 Cyfathrebu mewn ffordd briodol, agored, gywir a syml.	2.2 cyfathrebu mewn ffordd briodol, agored, glir ac ystyrlon	Wedi newid
2.3 Mynd ati'n rhagweithiol i helpu unigolion a gofalwyr i fynegi eu barn a'u dewisiadau gan ddefnyddio'r dull a'r iaith o'u dewis.	2.3 parchu gwybodaeth gyfrinachol a dim ond cael mynediad ato a'i ddefnyddio i gyflawni fy rôl	Wedi newid
2.4 Parchu gwybodaeth gyfrinachol ac esbonio polisïau am gyfrinachedd yn glir i unigolion a gofalwyr.	2.4 peidio â chamddefnyddio ymddiriedaeth unigolion a gofalwyr, na'r mynediad sydd gennyf at eu gwybodaeth bersonol, eu heiddo, eu cartref na'u gweithle	Wedi newid
2.5 Bod yn ddibynadwy.	2.5 esbonio polisïau ynghylch cyfrinachedd, derbyn rhoddion a ffiniau proffesiynol yn glir i unigolion, teuluoedd a gofalwyr, a dilyn y rhain bob amser	Wedi newid
2.6 Anrhydeddu ymrwymiadau gwaith, cytundebau a threfniadau a, phan nad yw'n bosibl gwneud hynny, esbonio pam i unigolion a gofalwyr.	2.6 bod yn ddibynadwy, gan wneud yr hyn y cytunir arno. Os na allaf wneud hyn, rhaid i mi esbonio pam i unigolion a gofalwyr	Wedi newid

Cod blaenorol	Cod cyfredol	Cam gweithredu
	Rhaid i mi:	
2.7 Datgan materion a allai greu gwrthdaro rhwng buddiannau a chymryd camau i sicrhau nad ydynt yn dylanwadu ar eich barn na’ch ymarfer proffesiynol.	2.7 cydnabod a bod yn agored pan fydd fy muddiannau personol yn effeithio ar fy ngwaith, a chymryd camau i sicrhau nad ydyn nhw’n dylanwadu ar fy marn na fy ymarfer proffesiynol.	Wedi newid
2.8 Glynu wrth bolisïau a gweithdrefnau ynghylch derbyn rhoddion ac arian gan unigolion, eu teuluoedd a'u gofalwyr.		Wedi ei dynnu

Gofal Cymdeithasol **Cymru**
Social Care **Wales**

Adran 3

Cod blaenorol	Cod cyfredol	Cam gweithredu
	Rhaid i mi:	
3.1 Gweithio gydag unigolion mewn ffyrdd sy'n cynyddu llesiant a chyfranogiad gweithredol sy'n cydbwyso eu hawliau a'u cyfrifoldebau.	3.1 gweithio gydag unigolion a rhoi cymorth iddyn nhw mewn ffyrdd sy'n hybu eu llesiant a'u diogelwch	Wedi newid
3.2 Gweithio mewn partneriaeth â chydweithwyr a gweithwyr proffesiynol eraill i hyrwyddo llesiant, llais a rheolaeth unigolion a gofalwyr.	3.2 helpu unigolion a gofalwyr i godi pryderon neu gwyno, a chymryd eu cwynion o ddifrif, gan ddilyn y polisïau a'r gweithdrefnau perthnasol	Wedi newid
3.3 Gweithio gydag unigolion a gofalwyr i gadw eu hunain yn ddiogel.	3.3 gweithio gydag unigolion a rhoi cymorth iddyn nhw mewn ffyrdd sy'n cynyddu eu gallu i wneud penderfyniadau a'u rheolaeth dros eu bywyd eu hunain	Wedi newid
3.4 Cydnabod a defnyddio'n sensitif ac yn gyfrifol y pŵer sy'n deillio o'ch gwaith gydag unigolion a gofalwyr.	3.4 gweithio gyda chyd-weithwyr a gweithwyr proffesiynol eraill i hybu llesiant, llais a rheolaeth unigolion a gofalwyr, gan ddefnyddio systemau, polisïau a gweithdrefnau y cytunir arnynt i rannu gwybodaeth lle bo'n briodol	Wedi newid

Cod blaenorol	Cod cyfredol	Cam gweithredu
	Rhaid i mi:	
3.5 Cefnogi unigolion a gofalwyr i fynegi pryderon neu wneud cwynion, cymryd cwynion o ddifrif ac ymateb iddynt neu eu trosglwyddo i'r person priodol.	3.5 herio neu roi gwybod am bryderon, fel ymddygiad neu ymarfer anniogel neu beryglus, neu sy'n cam-drin, yn camfanteisio neu'n gwahaniaethu.	Wedi newid
3.6 Defnyddio systemau a gweithdrefnau y cytunwyd arnynt i rannu gwybodaeth yn briodol ac yn brydlon â chydweithwyr a gweithwyr proffesiynol eraill.		Wedi ei dynnu
3.7 Defnyddio prosesau a gweithdrefnau perthnasol i herio a rhoi gwybod am ymddygiad ac ymarfer peryglus, sy'n cam-drin, yn camfanteisio neu'n gwahaniaethu.		Wedi ei dynnu
3.8 Codi pryderon gyda'ch cyflogwr neu awdurdod priodol lle gallai ymarfer cydweithwyr neu weithwyr proffesiynol eraill fod yn anniogel neu effeithio'n andwyol ar safonau gofal cymdeithasol a chymorth.		Wedi ei dynnu
3.9 Tynnu sylw eich cyflogwr neu'r awdurdod priodol at anawsterau yn ymwneud ag adnoddau neu anawsterau gweithredol a allai rwystro darpariaeth gofal cymdeithasol a chymorth diogel.		Wedi ei dynnu

Adran 4

Cod blaenorol	Cod cyfredol	Cam gweithredu
	Rhaid i mi:	
4.1 Gweithio gydag unigolion i gydbwyso hawliau, cyfrifoldebau a risgiau.	4.1 gweithio gydag unigolion a gofalwyr i gydbwyso risgiau â'u hawliau a'u dewisiadau personol	Wedi newid
4.2 Dilyn polisïau a gweithdrefnau asesu risg i asesu a yw ymddygiad unigolion yn peri risg o niwed iddyn nhw eu hunain neu i bobl eraill.	4.2 dilyn polisïau a gweithdrefnau diogelu perthnasol wrth weithio gydag unigolion a gofalwyr	Wedi newid
4.3 Cymryd y camau gofynnol i leihau'r risg y bydd ymddygiad unigolion yn achosi niwed, neu niwed posib, iddyn nhw eu hunain neu i bobl eraill.	4.3 dilyn polisïau a gweithdrefnau asesu risg i asesu a yw ymddygiad unigolion a gofalwyr yn peri risg o niwed iddyn nhw eu hunain neu i bobl eraill	Wedi newid
4.4 Sicrhau bod cydweithwyr ac asiantaethau perthnasol yn cael gwybod am ganlyniadau a goblygiadau asesiadau risg.	4.4 cymryd camau hanfodol i leihau'r risg y bydd ymddygiad unigolion a gofalwyr yn achosi niwed iddyn nhw eu hunain neu i bobl eraill	Wedi newid
	4.5 codi ac, os oes angen, uwchgyfeirio unrhyw bryderon sydd gennyf am ddiogelwch unigolion, neu am lefel y gofal y mae pobl yn ei dderbyn yn fy ngweithle neu mewn unrhyw leoliad arall	Wedi ei ychwanegu
	4.6 rhannu gwybodaeth os ydw i'n meddwl y gallai rhywun fod mewn perygl o niwed, gan ddilyn y gofynion diogelu data.	Wedi ei ychwanegu

Adran 5

Cod blaenorol	Cod cyfredol	Cam gweithredu
	Rhaid i mi:	
5.1 Cam-drin, esgeuluso neu niweidio unigolion, gofalwyr neu gydweithwyr yn uniongyrchol neu'n anuniongyrchol.	5.1 peidio â cham-drin, esgeuluso, niweidio, manteisio na chamfanteisio ar unigolion, gofalwyr na chyd-weithwyr	Wedi newid
5.2 Camfanteisio ar unigolion, gofalwyr neu gydweithwyr mewn unrhyw ffordd.	5.2 cynnal ffiniau proffesiynol â chyd-weithwyr, unigolion, eu teuluoedd a'u gofalwyr bob amser	Wedi newid
5.3 Camddefnyddio ymddiriedaeth unigolion a gofalwyr, na'r mynediad sydd gennyf at eu gwybodaeth bersonol, eu heiddo, eu cartref na'u gweithle.	5.3 peidio â meithrin perthynas bersonol amhriodol â chyd-weithwyr, unigolion, eu teuluoedd na'u gofalwyr	Wedi newid
5.4 Peidio â meithrin perthynas bersonol amhriodol ag unigolion, eu teuluoedd na'u gofalwyr.	5.4 rhoi gwybod i fy nghyflogwr am unrhyw faterion a allai achosi gwrthdaro rhwng buddiannau a chymryd camau i sicrhau nad ydynt yn dylanwadu ar fy ymarfer	Wedi newid
5.5 Camwahaniaethu'n anghyfreithlon neu heb gyfiawnhad yn erbyn unigolion, gofalwyr, cydweithwyr neu bobl eraill.	5.5 peidio â thorri'r gyfraith a deall y byddai gwneud hynny yn gallu cwestiynu fy addasrwydd i ymarfer	Wedi newid
5.6 Cymeradwyo unrhyw wahaniaethu anghyfreithlon neu heb gyfiawnhad gan unigolion, gofalwyr, cydweithwyr neu bobl eraill.	5.6 rhoi gwybod i fy nghyflogwr ac i Gofal Cymdeithasol Cymru os byddaf yn cael fy arestio neu fy nghyhuddo o drosedd	Wedi newid

Cod blaenorol	Cod cyfredol	Cam gweithredu
	Rhaid i mi:	
5.7 Achosi risg ddiangen i chi eich hun neu i bobl eraill.	5.7 osgoi achosi risg ddiangen i fi fy hun ac i bobl eraill	Wedi newid
5.8 Ymddwyn mewn ffordd a allai godi amheuaeth ynghylch eich addasrwydd i ymarfer yn y proffesiwn gofal cymdeithasol, a hynny yn y gwaith a'r tu allan i'r gwaith.	5.8 peidio ag ymddwyn mewn ffordd a allai gwestiynu fy addasrwydd i ymarfer yn y proffesiwn gofal cymdeithasol, a hynny yn y gwaith a'r tu allan i'r gwaith, ar-lein neu wyneb yn wyneb.	Wedi newid

Adran 6

Cod blaenorol	Cod cyfredol	Cam gweithredu
	Rhaid i mi:	
6.1 Bodloni safonau ymarfer perthnasol, dilyn gweithdrefnau a gweithio mewn ffordd gyfreithlon, ddiogel ac effeithiol.	6.1 darllen, deall a dilyn polisïau, gweithdrefnau a safonau ymarfer ac ymddygiad perthnasol	Wedi newid
6.2 Cadw cofnodion clir a chywir yn unol â gofynion cyfreithiol a'r lleoliad gwaith.	6.2 gweithio mewn ffordd ddiogel ac effeithiol bob amser, a dilyn y gyfraith	Wedi newid
6.3 Bod yn agored a gonest gyda phobl os bydd pethau yn mynd o chwith, gan gynnwys rhoi esboniad llawn a phrydlon i'ch cyflogwr neu'r awdurdod priodol am beth sydd wedi digwydd.	6.3 cadw cofnodion clir a chywir, gan ddefnyddio systemau a phrosesau y cytunir arnynt	Wedi newid
6.4 Rhoi gwybod i'ch cyflogwr neu i'r awdurdod priodol am unrhyw anawsterau personol a allai effeithio ar eich gallu i wneud eich swydd yn ddigonol ac yn ddiogel.	6.4 rhoi gwybod i fy nghyflogwr neu i gyd-weithiwr arall sy'n meddu ar y profiad a'r cymwysterau addas am unrhyw anawsterau sy'n effeithio ar fy ngallu i wneud fy swydd yn ddigonol ac yn ddiogel	Wedi newid
6.5 Gofyn am gymorth gan eich cyflogwr neu'r awdurdod priodol os nad ydych yn teimlo eich bod yn gallu neu eich bod yn ddigon parod i gyflawni unrhyw agwedd ar eich gwaith neu os nad ydych yn siŵr sut i fwrw ymlaen â mater gwaith.	6.5 gofyn am gymorth gan fy nghyflogwr neu gyd-weithiwr arall sy'n meddu ar y profiad a'r cymwysterau addas, os nad ydw i'n gallu cyflawni unrhyw agwedd o fy ngwaith neu'n ansicr sut mae gwneud hynny	Wedi newid

Cod blaenorol	Cod cyfredol	Cam gweithredu
	Rhaid i mi:	
6.6 Gweithio’n agored ac yn gydweithredol â chydweithwyr a’u trin â pharch.	6.6 bod yn agored ac yn onest gyda phobl os bydd pethau’n mynd o chwith, gan roi esboniad llawn a phrydlon	Wedi newid
6.7 Deall eich bod yn gyfrifol o hyd am y gwaith rydych chi wedi ei ddirprwyo i weithwyr eraill.	6.7 chwilio am gyfleoedd dysgu a datblygu perthnasol a’u cyflawni i gynnal a gwella fy ngwybodaeth a fy sgiliau i sicrhau fy mod yn addas i ymarfer	Wedi newid
6.8 Cydnabod a pharchu rolau ac arbenigedd gweithwyr proffesiynol eraill, a gweithio mewn partneriaeth â nhw.	6.8 cymryd rhan weithredol ac effeithiol mewn goruchwyliaeth i fyfyrio ar fy ymarfer a chyfleoedd i wella fy ngwybodaeth a fy sgiliau	Wedi newid
6.9 Ymgymryd â chyfleoedd dysgu a datblygu perthnasol i gynnal a gwella eich gwybodaeth a'ch sgiliau i sicrhau eich bod yn addas i ymarfer, a chyfrannu at gyfleoedd dysgu a datblygu pobl eraill.	6.9 gweithio’n agored ac ar y cyd â chyd-weithwyr a gweithwyr proffesiynol eraill, gan roi cymorth iddyn nhw os gallaf	Wedi newid
6.10 Cydweithredu ag ymchwiliadau i’ch ymarfer, neu i ymarfer pobl eraill, a hynny gan eich cyflogwr, Gofal Cymdeithasol Cymru neu unrhyw gorff priodol arall.	6.10 deall fy mod yn gyfrifol am waith rydw i’n ei ddirprwyo i eraill	Wedi newid

Cod blaenorol	Cod cyfredol	Cam gweithredu
	Rhaid i mi:	
	6.11 cydweithredu ag ymchwiliadau i fy ymarfer, neu i ymarfer pobl eraill, a gynhelir gan fy nghyflogwr, Gofal Cymdeithasol Cymru neu unrhyw gorff priodol arall.	Wedi ei ychwanegu

Adran 7

Cod blaenorol	Cod cyfredol	Cam gweithredu
	Rhaid i mi:	
7.1 Sicrhau bod staff yn gwybod am y Cod a sut mae'n berthnasol i'w hymddygiad a'u hymarfer.	7.1 cefnogi diwylliant agored, diogel a chynhwysol lle gall staff godi pryderon a chael mynediad at arfer gorau, ei drafod, myfyrio arno a'i rannu	Wedi newid
7.2 Cefnogi diwylliant agored sy'n dysgu yn y gweithle lle mae staff yn cael cyfle i godi pryderon a defnyddio, trafod a rhannu'r arferion gorau, a myfyrio arnynt.	7.2 gwneud yn siŵr bod staff yn gwybod am y Cod ac yn deall sut mae'n berthnasol i'w hymddygiad a'u hymarfer	Wedi newid
7.3 Sicrhau bod cyfleoedd cynefino, hyfforddi, dysgu a datblygu yn helpu staff i gynnal a datblygu eu gwybodaeth, eu sgiliau a'u dealltwriaeth.	7.3 gwneud yn siŵr bod cyfleoedd cynefino, hyfforddi, dysgu a datblygu yn helpu staff i gynnal a datblygu eu gwybodaeth, eu sgiliau a'u dealltwriaeth	Wedi newid
7.4 Darparu goruchwyliaeth ac arfarniad i arwain, cefnogi a chymell staff i gyflawni eu rôl, eu cyfrifoldebau a'u hatebolrwyddau.	7.4 darparu goruchwyliaeth ac arfarniad effeithiol i arwain, cefnogi a chymell staff i gyflawni cyfrifoldebau eu rôl, yn ogystal â'r hyn maen nhw'n atebol amdano	Wedi newid
7.5 Cymryd camau i wybod beth sy'n digwydd o ran darparu gofal cymdeithasol a chymorth a ddarperir gan eich staff a rhoi adborth adeiladol.	7.5 gwneud yn siŵr fy mod yn gwybod beth sy'n digwydd o ran darparu gofal cymdeithasol, fel adolygu cwynion ac adborth, neu fonitro perfformiad staff	Wedi newid

Cod blaenorol	Cod cyfredol	Cam gweithredu
	Rhaid i mi:	
7.6 Monitro perfformiad a chymryd camau ar unwaith i fynd i'r afael â pherfformiad anfoddhaol neu gamymddwyn gan staff.	7.6 ymateb i unrhyw bryderon neu gwynion yn brydlon ac yn effeithiol, gan ddilyn unrhyw bolisïau a gweithdrefnau perthnasol.	Wedi newid